

[Kristen Amby.]

de mest værdifulde Litteratur, saa er de 2 400 Kr. om Aaret efter min Mening forholdsvist et ringe Vederlag for det rent litterære Arbejde, der er præsteret og fremdeles præsteres — jeg tænker her paa Andersen-Nexøs Erindringer. De to Ting har efter min Mening intet med hinanden at gøre.

Men ogsaa af den principielle Grund vil jeg ikke stemme for et saadant Forslag: at man ved at gennemføre dette Forslag og gaa ind paa en saadan Betragtning er inde paa de Tankegange, som vi ser herske i det, vi for Kortheads Skyld kalder Diktaturlandene. Jeg er naturligvis nok klar over, at der er en Forskel paa det, der her er stillet Forslag om, og saa de Kætterbaal, der har været forsøgt foranstaltet over Andersen-Nexøs Værker, og hvorved mere eller mindre naive, let bevægelige Sjæle har ment, at de gjorde en Heltbegerning. Jeg kan nok se, der er en Forskel, naturligvis, men Forslaget her er efter min Opfattelse et Led i den samme Betragtning og — det vil jeg sige over for de ærede kommunistiske Medlemmer — en Betragtning, som netop Kommunisterne maa forstaa, for saadan bærer de sig jo ad. (*Aksel Larsen*: Nej!). Hvis en Mand i Rusland havde skrevet imod sit eget Lands Politik, havde skrevet saadan, som Andersen-Nexø har skrevet om Finland, havde han ikke alene ikke faaet nogen Hædersgave naturligvis, og ikke alene var hans Bøger kommet paa Indeks, men han havde rimeligvis selv været likvideret, og det er netop, fordi vi, der tror paa, at Folket skal have aandelig Frihed og opdrage sig selv i Frihed, mener, det er saa vigtigt og væsentligt, at Demokratiet holder sine egne Forudsætninger klare, at jeg ikke synes, man skal indlade sig paa nogen som helst af Diktaturets Metoder, heller ikke paa dem, man bruger i Rusland.

Der har været fremført en anden Tanke, af min gode Ven og Meningsfælle det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, nemlig den, at man herfra skulde give Udtryk for Fordømmelse over for Andersen-Nexø paa en ganske særlig Maade, men ogsaa i Forbindelse med Forfatterunderstøttelsen: at man skulde foreslaa, at nogle faa Kroner af denne Understøttelse toges fra Andersen-Nexø, noget som altsaa økonomisk ikke betød noget som helst, men for dermed symptomatisk at give Udtryk for, at den danske Offentlighed fordømmer hans Optræden. Det kunde jeg være med til, fordi det ikke betød noget som helst økonomisk, men var

Udtryk for, at man vilde lade ham have Frihed til at skrive, gøre sit litterære Arbejde, men alligevel udtale Foragt for den Maade, hvorpaa han her har handlet. Men den Tanke kan altsaa ikke kunnet vinde Indpas. Jeg minder om, at det er den Fremgangsmaade, man bruger i England. Naar man vil give en Minister et Mistillidsvotum, saa fremsætter man Forslag om at nedsætte hans Løn, som er paa 5 000 Pund, med 1 Pund. Det er altsaa noget, der har Fortilfælde, men det kan være, noget saadant ikke kan vinde Forstaaelse her i Landet. Jeg havde gerne set, at man var gaaet den Vej, og at hele Rigsdagen havde været samlet om den Tanke, men det er man altsaa ikke. Derfor kan jeg for mit Vedkommende ikke stemme for dette Forslag, og jeg tror, at ogsaa andre Medlemmer af mit Parti stiller sig paa lignende Vis; vi har ikke talt om det, men jeg gaar ud fra, at mine Ord dækker ogsaa de Tanker, adskillige i mit Parti gør sig om dette Spørgsmaal.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Prieme har Ordet for en kort Bemærkning.

Prieme: Da jeg forstaaer paa den højt-ærede Undervisningsminister, at det er afgørende for Ministerens og vel derigennem ogsaa for Regeringspartierne Stilling til Forslaget, at dette først bliver behandlet i det paagældende Udvalg, og der derfor vil blive Anledning til at komme tilbage til det ved Finanslovsforslagets tredje Behandling, har jeg for mit Vedkommende ikke noget imod indtil videre at frafalde Forslaget og skal dermed trække det tilbage.

Formanden: Ændringsforslaget uden for Betænkningen til § 21 er taget tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Da det ikke er Tilfældet, er det bortfaldet.

Jeg gaar ud fra, at de øvrige indtegnede Talere har ønsket at beskæftige sig netop med den Sag, der nu er bortfaldet, og at jeg derfor i dette Øjeblik kan se bort fra Talerlisten, hvis da ikke nogen af de paagældende Medlemmer ogsaa har ønsket at udtale sig om Undervisningsministeriets Budget i Almindelighed eller vedrørende særlige Forhold.

Hermed sluttede Forhandlingen om dette Afsnit.

§ 4

vedtoges uden Afstemning.